

שם הקורס: אפידמיולוגיה

מס' הקורס: 480-2-1005

נקודות זכות: 3

ECTS:

שנה אקדמית: 2025 תשפ"ה

סמסטר: אביב

שעות: הרצאות ותרגילים – יום ג'

8:30-11:00

מיקום: יעודכן בהמשך

שפת הוראה: עברית

תואר: שני, שלישי

איפיון הקורס: מבוא

דיסציפלינה: אפידמיולוגיה

מחלקה אחראית: בריאות הציבור

דרישות קדם: אין דרישות קדם

מפתח הציונים: ציון מטרי 0-100

שם המרצה:

ד"ר נגה גבעון-לביא

פרטי קשר:

טלפון במשרד: 08-6244654

דוא"ל: givon@bgu.ac.il

שעות קבלה: בתיאום מראש

עוזרות הוראה:

ביאטריס פקר: pekarbe@post.bgu.ac.il

דפנה פכטר: pachter@post.bgu.ac.il

הערכת הקורס: בסיומו של הקורס הסטודנטים

יעריכו את הקורס על מנת להסיק מסקנות

לטובת צרכי האוניברסיטה.

אישור הקורס: הקורס אושר על ידי ועדת

הוראה פקולטית

תאריך עדכון אחרון: מרץ 2025

מטרות הקורס: לפתח יכולת להבנה ולביקורת של מחקרים בתחום הבריאות

יעדי הקורס:

1. ללמוד שיטות לאיסוף הנתונים וניתוחם, תוך התמקדות באפיון מצב הבריאות של קהילות

2. ללמוד שיטות להצגת נתונים אפידמיולוגיים, והפקת משמעויות בתחום בריאות הציבור

3. ללמוד שיטות מחקר ומדדי קשר באפידמיולוגיה

תשומות למידה:

עם סיום הקורס בהצלחה יוכל הסטודנט: להעריך מדדי תחלואה הקשורים למצבי חולי שונים

באוכלוסייה ולהתחיל תכנון מחקר על הגורמים הקשורים למצבי תחלואה האלה.

אופן ההוראה: 3 ש"ש הרצאה/תרגול

הערכת הסטודנטים בקורס:

1. 10% מהציון הסופי - על הגשת 80% מהתרגילים במועדים שנקבעו על-ידי

המתרגלות.

2. מבחן 90% מהציון הסופי

מטלות הקורס:

הסטודנטים יתבקשו להגיש תרגילי בית במועדים שיקבו על-ידי המתרגלות.

הזמן הנדרש לעבודה עצמית בבית: בנוסף לעבודתו בכיתה, כל סטודנט נדרש לעבוד על תרגילי בית בהיקף של שעתיים.

תוכן הקורס/ מבנה הקורס

1. הקדמה:

מהי אפידמיולוגיה?

הגישה האפידמיולוגית.

נקודות ציון באפידמיולוגיה – עבר, הווה, עתיד

דוגמאות מחקרים אפידמיולוגיים

2. מדדי תחלואה ותמותה:

המצאות

הארעות

הארעות זמן-אדם

מדדים ייחודיים: שיעורי תמותה, תמותת תינוקות, קטלניות

3. ניסויים קליניים:

שלבים בניסויים קליניים

סוגים של ניסויים קליניים

הסמיה

פלצבו

גודל מדגם

4. מחקרי מעקב:

מחקרי עוקבה פרוספקטיביים

חישוב סיכון יחסי (Relative risk)

מחקרי עוקבה היסטוריים

שימוש בהארעות זמן-אדם לחישוב של סיכון יחסי

קשר מנה-תגובה

יתרונות וחסרונות של מחקרי עוקבה

מדדי השפעה: סיכון מיוחס, פרופורצית סיכון מיוחס, סיכון מיוחס באוכלוסייה, פרופורציית סיכון מיוחס באוכלוסייה.

5. מחקרי מקרה-בקרה:

מחקר מקרה-ביקורת רטרוספקטיביים.

חישוב יחס צולב (Odds ratio)

קשר מנה-תגובה במחקרי מקרה ביקורת

יתרונות וחסרונות של מחקרי מקרה-ביקורת

זיווג

6. מחקר חתך, מחקר אקולוגי

7. ניתוח הקשר האפידמיולוגי

מקריאות, טעויות מסוג 1, 2, ושימוש ברווח סמך

הטיות

מהימנות ותוקף

ערפלנים (Confounders)

סיבתיות

ריבוד ותקנון

8. סיקור (Screening)

רגישות וסגוליות

ערך מנבא חיובי וערך מנבא שלילי

סיקור כפול

עקרונות של בדיקות סיקור

9. חקירת התפרצות מגיפה

אנדמיה, אפידמיה, פנדמיה

חקירה אפידמיולוגית-חקירת התפרצות

שיעורי התקף

קריאת רשות:

1. Leon Gordis: Epidemiology. 6th ed., 2018
2. Szklo and Nieto: Epidemiology. Beyond the basics. 4th ed., 2018

כל חומרי ועזרי הלמידה יהיו זמינים לסטודנטים באתר הקורס/ בספרייה/ במחלקה/ במאגרי מידע אלקטרוניים הזמינים לסטודנטים באב"ג